

TRADUL

Inițiativa o au extremele, organizațiile politice de mijloc mulțumindu-se să imite cu o jalnică sârguință metodele de luptă sau de guvernare ale partidelor extreme.

P. Șeicaru

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA:

ARAD, Str. Eminescu No. 18.

Telefon: 266.

Revista al Asociației »Infrățirea«
de două ori pe săptămână.

ABONAMENTE:

200 Lei	1 An	500 Lei	1 An
100	6 Luni	250	6 Luni
50	3 Luni	130	3 Luni

In străinătate dublu.

Svârcoliri.

E destul să deschizi un ziar din Capitală, pentruca, vrând nevrând, să-ți sară în ochi titluri kilometrice, în care se anunță „desnodământul crizei din partidul averescan”, „iminența desfacere a fuzionării național-tărăniste”, „frământările din partidul liberal”, „D. Mareșal Averescu invitat să preia șefia partidului liberal”? Peste tot agonie, peste tot svârcoliri fără sens, pentru a scăpa de prăbușire. Partidele politice conduse de țările regisor „intâmplarea” intră în descompunere. Și nu există, s'au mai precis, din amestecarea de soluții mai mult sau mai puțin de ordin medical-politic, nu se poate selecționa serul salvator. În decursul celor 14 ani de când partidele politice au considerat pământul acestei țări ca un loc în care îți poți suge seva dădătoare de viață, ideea aceasta așază de vașcă a conducerii prin metode politice s'a utilizat prea mult, prin examenele la care fost susușă, examenele conștând în guvernare și a căror rezultate se vad din belșug astăzi: falimentul. — Și a fost și al lor. — Pentru a se salva, au concesionat tot ce aproape tot ce era avere publică, începând cu P. T. T., M. S. și multe altele, cărora le vor urma cele puțin ce ne-au mai ramas. Dar nu în aceste renunțări la ce e al nostru ne va veni salvarea. Nu, niciodată.

În politica românească încep să-și facă loc oameni fineri, cu o mentalitate nouă, oameni cari și au însușit cultura între două bubuituri de tun și o rețineră, oameni cari au luptat în cot cu românii veniți din cele mai umile sate, oameni cari au învățat la marea școală a experienței. Și în activitatea acestor oameni trebuie căutată cauza svârcolirilor partidelor politice. Ei cer revizuirea principiilor până acum, bazate pe o falsă democrație. Și această falsă democrație va mai fi, atât timp cât la conducere vor fi oameni care și păstrează principiile de înainte de război.

Acum însă sunt alie timpuri, se cer alți oameni, cari să conducă țara prin metode de evoluție a principiilor și mentalității de după război. Dacă îi pricepuți ei, conducătorii înainte de război, nimeni nu contestă aceasta, dar una să guverna acum 15 ani și să guverna și acum, când atât concepțiile politice cât și cele economice, valabile înainte de război, au dat greș.

Svârcolirile politice și economice de azi, nu sunt altceva decât fenomenele prevestitoare unei noi organizări a vieții țării noastre. Ori, pentru noua organizare care va apare, trebuiesc oameni și principii noi, — iar atunci cei demodați se pot să păstreze ce-au apucat, și să păstreze, pentru a introduce primele străfulgerări a unei noi vieți.

Confederația statelor dunărene

Masă de manevră sau reconstituirea imperiului habsburgic?

De un timp încoace dela Geneva ne vin tot felul de rețete miraculoase pentru rezolvarea crizei, pentru împiedicarea războiului și asigurarea păcii veșnice, rețete cari rându pe rând s'au dovedit nefolositoare, natural după ce un timp au fost pe buzele tuturor oamenilor și în coloanele tuturor gazetelor de pe glob. E vie încă amintirea proiectului Briand pentru federalizarea Europei. Câtă vălva a făcut? Era astfel prezentat în cât după punerea lui în aplicare, în Europa ar fi început să curgă lapte și miere, iar neamul s'ar fi pupat în bot cu Fancezul și cu polonezul, noi cu ungurul, cu bulgarul și cu rusul, și așa mai departe. Proiectul federalizării Europei a disparut din circulație cum a și apărut: deodată și fără urmă.

Eșecul conferinței dezarmării

Conferința dezarmării s'a întrerunit la începutul lunii Febr. spre a studia posibilitățile în care s'ar putea reduce efectivele militare ale țărilor, ușurând prin aceasta bugetele țărilor respective prin reduceri

Confederațiunea statelor dunărene.

După aceste două mari eșecuri inițiale dela Geneva, să trecem la confederația statelor dunărene, pormita formal dela Paris, însă ideea venind tot dela Geneva.

Înainte de a discuta proiectul confederațiunii statelor dunărene, să vedem ce se înțelege prin confederațiune. În dreptul internațional confederațiunea este prezentată, ca o *asociațiune ce are loc între state, cari își conservă individualitatea lor constituțională și internațională și cari se confederează (se asociază) cu scopul de ași realiza și salvarea (apăra) în comun interesele lor*. Confederațiunea are o dietă sau congres, care se compune din delegații diplomatice a statelor ce o compun.

Ce cuprinde proiectul Tardieu?

Spuneam mai sus că proiectul confederației statelor dunărene a fost venit din Geneva prin Paris și anume prin glasul dlui Tardieu, ministrul de externe al Franței. Acest proiect ar consta din următoarele: *Blocul statelor dunărene ar trebui să fie compus din Statele succesoare ale Imperiului habsburgic din Austria, Ungaria, Ju-*

asupra bugetului ministerelor armatelor. Ideea dezarmării, ideală și frumoasă ca ideile se dovedește impracticabilă. Chiar în cursul conferinței, micile hărțueli dintre chinezi și japonezi pe chestiunea Mancuriei, se transformă în război în toată legea, fără nici o declarație oficială, după cum era uzul înainte. Conferința dezarmării, în fața căreia a fost adus conflictul de către delegația chineză, a discutat și studiat chestiunea, dar conform pactului Ligii Națiunilor, în mod oficial nefiind nici agresor, nici atacat nu a putut lua nici o masura, și astfel războiul între cele două popoare din răsăritul îndepărtat continua și azi. *Concluzia acestora*, trasa de ateli și de al N. Titulescu în discursul ținut acum câteva zile la Geneva, *ar fi falimentul conferinței dezarmării și a Ligii Națiunilor în cadrul căreia a fost organizată, sau după cum a spus șeful delegației românești, existența pe mai departe sau dispariția Ligii Națiunilor este strâns legată de măsurile eficace ce le va lua pentru încetarea războiului chino-japonez.*

goslavia, Cehoslovacia și România. El ar urma să refacă instrumentul economic pe care înainte de război îl reprezenta împărăția austro-ungară, — instrument sfârșit de sfântul drept a ginșilor.

La 13 ani dela război oamenii politici sunt unanimi în a recunoaște că dacă din punctul de vedere al naționalităților răposatul imperiu habsburgic constituia o monstruozitate, apoi economicește, el reprezenta un nu mai puțin armonios sistem.

Statele succesoare sunt sau state eminentamente agricole: România, Jugoslavia, Ungaria sau state pur industriale: Austria, Cehoslovacia Schimbul dintre produsele industriale, înainte de război, se făcea în mod firesc înăuntrul aceluși granițe. Acum frontiera cu tarife vamale sălbatiche împiedică libera circulație a mărfurilor între statele succesoare. Proiectul Tardieu tinde la desființarea acestor frontiere economice. Uniunea economică ar urma să se facă având la bază sistemul tarifelor preferențiale și al contingentărilor.

Asupra situațiunii României în această confederațiune, întreaga presă

este de acord asupra faptului, că vom avea un rol secundar și nu vom beneficia de nici un avantaj. Aceasta cel puțin, cum reese din tratativele și convorbirile de până acum că se va ajunge să se realizeze sau nu această idee și că ni se va crea sau nu un rol mai important, nu se poate ști de pe acum, deoarece în crearea confederațiunii statelor au interese și marile state din apus. Despre aceste interese circulă mai multe versiuni.

Confederațiunea statelor dunărene masă de manevră a Franței.

Astfel se spune că Franța dorește realizarea confederațiunii statelor dunărene, — și pentru aceasta a cerut și adesiunea Angliei, Italiei și Germaniei — pentru ca statele cari o compun și cari toate sunt datoare Franței, să-și poată vinde mai bine produsele agricole, putând prin urmare să-și plătească mai repede datoritiile.

O altă versiune, spune, că Franța vrea confederaliza statele dunărene, pentru a-și constitui un bloc puternic contra Germaniei și contra Rusiei, cari caută să câștige de partea lor țările din Europa centrală

Ce urmărește Ungaria?

Ultima și cea mai interesantă, este cea lansată în mod voalat de dl. Nichifor Crainic în ziarul său »Calendarul». Dl. Nichifor Crainic discutând originea, sursa din care a pornit acest proiect, spune că el vine din cercurile ungurești, unde a fost discutată înaintea și chiar în timpul războiului mondial, și de unde o cunoștea și dl. Iuliu Maniu, care a și tratat-o mai întâi în »Patria» din 1923 și mai recent într'un interview acordat ziarului »Neue Freie Presse» din Decembrie 1930.

Deci sursa de unde a pornit acest proiect nu poate să fie decât ungurească. Și asupra importanței ce o acordă ungurii acestui proiect, dl. Nichifor Crainic scrie — următoarele: »Pentru unguri, ideea e cu deosebire scumpă și firească. Ungaria dualismului de până eri nu e obișnuită să trăiască singură. Cu atât mai puțin în forma redusă de azi. Date fiind tendințele nedomolite ale irendentismului maghiar, atât ideea confederației dunărene cât și cealaltă idee: a uniunii personale cu România, sub ace-

Noi și ei

Oameni și idei.

D. Cădăriu

Un nume necunoscut pentru majoritatea cititorilor noștri, precum desigur este necunoscut și oficialităților noastre însărcinate cu propaganda în străinătate. Am spune că e un păcat Dar nu e, pentru că în serviciile noastre de propagandă sunt vârfii toți incapabili și învățții unchilor și femeilor frumoase. Ori între aceștia dl. Cădăriu nu poate fi cunoscut pentru că dsa nu are sfinți, are altceva: modestie, inimă iubitoare care tresare de durere văzând propaganda de ponegrire ce se duce contra noastră de către cei interesați și discordia ce domnește între românii stabiliți în străinătate.

Dl. Cădăriu, stabilit acum zece ani la Paris, a reușit în 1925 să strângă în jurul său o mână de oameni înmosei, formând o societate de propagandă românească și de ajutor reciproc. »A cumpărat și două drapelule românești, ca la serbătorile naționale de aci să participe și treicolorul românesc», după cum ni se scrie de un corespondent ocazional, care ne și trimite o fotografie a membrilor societății fondate de dl. Cădăriu, fotografie luată în fața sf. biserici românești din Paris.

Dl. Cădăriu e fiu al județului nostru, prin urmare în munca desinteresată ce o depune în folosul țării, trebuiește ajutat și încurajat de oficialitățile din orașul nostru. Până atunci noi îl trimitem salutul nostru frățesc!

Ionel Sima

laș monarh, pe care o agită cercurile aristocratice maghiare, pot fi socotite ca forme atenuate ale irendentismului. Și în cazul confederației democratice și în cel al uniunii personale aristocratice, ungurii văd un rol preponderant al țării lor și posibilități de ași apropia provinciile pierdute din punct de vedere unguresc, sunt în afară de motivele economice, motive mult mai puternice în favoarea acestor tendinși.

Din cele trei versiuni pe cari le-am amintit, se desprinde clar, că formarea confederațiunii statelor dunărene are de scop crearea unei mase de manevră pusă la dispoziția intereselor marilor state din apus. Guvernele țărilor cari ar urma să între în această confederațiune, își vor da, probabil, seama de acest lucru și vor zădărnici subordonarea lor unor interese streine de ale lor.

Radu Baltag.

Sava Bărbătescu

Omul care ne trebuia.

Mulți dintre cititorii noștri nici nu știu, că statul român întreține o sumedenie de școli minoritare. Astfel de școli sunt destule și aci în orașul sau județul Arad. Până acuma dascălii acestor școli huzureau de bine. Drepturi pe toată linia, datori... ioc. Nu mai încapă îndoială, erau printre ei și mulți dascăli cinstiți și oameni ai datoriei, dar numărul acestora (pe care l-am dori mare) era întunecat de al celor, cari își făcuseră o adevărată lege din a sluji orice, cu o singură condiție: să fie vătamătoare munca lor statului și ideii românești. Statul, sireacul, îi plătea și-i încălzea la sân. Ei bine, tabara acestor rai (rândurile mele nu ating pe dascălii minoritari conștiinței de datoria lor) era năvălășă rău de totul. Membrii ei, proști și fuduli, își făceau de cap, profitau de drepturi și avantajele funcțiunii la stat, fără prea multă bătaie de cap, că ar trebui să și muncească ceva. Bine, veți zice, dar controlul? Ce spuneau revizorii școlari? Tu să fii sănătos, scumpe cititorule, aveau ei ac de cojocul revizorului școlar. Acesta nu îndrănea să spună nici cărc, căci banda puturoșilor răsărea ca din pământ strâns unită cu presa judeo-ungurească, gata să sară în capul bietului revizor, insinuând, calomniind, minșind. Câte amenințări cu Liga națiunilor a căror origine trebuie căutată în simplul fapt, că revizorul a semnalat autorităților superioare pe cutare dascăl, pe care în loc să-l găsească în școală cu prilejul inspecției, trebuia să-l caute la cârciumă sau la vre-o adunare iredentistă.

Rândurile acestea sunt în legătură cu fipetele mai noi ale presei jidano-ungurești din Arad și săgețile îndreptate contra domnului revizor școlar Sava Bărbătescu. Știrind, am

dat de urma lucrurilor. Noul revizor s'a pus pe treabă, conștient, ca dascălul are cu totul altă chemare decât a turlura sufețele școlărilor, sădind în ele ura și dorurile de revanșă inspirate de pseudo-ungurimea budapestană. De aci apoi, atacurile și acuzele, că dl Bărbătescu ar fi declarat războiu școlilor minoritare.

Am avut prilejul să cunoaștem părerea domnieisale: «Înțeleg să-mi îndeplinesc cinstita datoria, fără să țin seama de amenințările nimanui. Nu fac deosebire de limbă între școli, dar cer fiecăruia să respecte legile școlare. Dacă socotesc ca un drept sfânt ca fiecare copil să fie instruit în limba mamei lui, cu aceeași sfințenie pretind să se respecte limba oficială în școli, în măsura în care legea obligă toate școlile, inclusiv cele minoritare, să o respecte»...

Nici urmă de șovinism, din contră... și totuși atacurile jidano-evreiești se deslanșau fără nici un control. Deși ar trebui să înțeleagă: domnul Sava Bărbătescu este întâiul revizor școlar al Aradului, ajuns la aceasta cinstie prin concurs și nu prin învârteli politice, iar așa fiind, intimidațiile celor cu musca pe căciula sunt ursite să rămână sterile și neputincioase. Ceeace putea să impresioneze pe revizorii școlari improvizați prin subiectivismul politicii de partid, nu mai poate avea trecere în fața omului ajuns în acest post printr-o selecționare de merit.

Să nădăjduim, că oamenii de bine din acest oraș și județ vor sprijini, fiecare în măsura puterilor lui, munca noului revizor școlar, dornic de a aduce școala și pe învățătorii la demnitatea și prestigiul ce rut chemării lor.

Tovie.

Pe marginea trecutului...

Doi preoți uniți, cari mărturisesc credința ortodoxă în biserică din Arad, la 1852.

de L. Octavian.

Dacă cele mai multe treceri dela uniți la ortodoxism au fost făcute din convingere dogmatică, unele din ele au fost cauzate de pure socotele materiale. (Iată un caz*) concludent din această ultimă categorie de conveitiri:

Doi preoți uniți, din dieceza gr. cat. a Orăzii, Artemie Cristian și Petru Raț, pentru motivul că episcopul lor nu le-a satisfăcut anumite interese de ordin personal, au părăsit religia ai cărei slujitori fuseră.

Artemie Cristian, paroh al Nădarului, a fost numit proto-pop fiindcă unise 9 comune de creștini ortodocși.

Avea deci un titlu în virtutea cărui se bucura de mare trecere la curtea episcopescă. Fiind însă administratorul unei fundațiuni, comite unele nereguli bănești, fapt pentru care episcopul îl privează de toate demnitățile și îi pune în sarcină o datorie de 500 fl. plus o reducere de trei părți din Angaria. Nemulțumit de acest tratament, prin intervenția lui P. Raț, reușește să fie numit de patriarhul din Carlovăț călugăr la mănăstirea Bezdin.

Petru Raț, om cu carte, dorea să obțină o catedră de

profesor teologic. Episcopul, din motive personale, nu voea să audă însă de așa ceva, ci i-a oferit parohia Cuntului Mare din comit. Sătmăr sau a Săplacului din Biharia. Refuzând oferta episcopului, Petru Raț, cu toate că acceptase pentru un moment parohia Spinușului, a trecut la ortodoxism, patriarhul losif Raicici stabilindu-i locul de funcționare la Carlovăț.

De notat că, după unii conflictul acesta dintre episcopul Orăzii și cei doi preoți a fost determinat și de unele tendințe regionaliste ale capului diecezei. «Nemuritorul episcop Vulcan, — spuneau aceștia, — nu făcea așa, el era adevărat, iar nu țărnutit tată al Românilor și încă fără deschilinire de confesiune».

Conform unui ordin al patriarhului Jivcovi, trecerea oficială la ortodoxism a lui A. Cristian și P. Raț s'a făcut în Dumineca a patra din postul Sf. Paște, anul 1852, în catedrala din Arad. Ambrii preoți au rostit cu această ocazie simbolul credinței celei noi și au fost împărtășiți din partea lui Patrichie Popescu, arhimandrit și administrator episcopesc, fiind asistat de Ion Raț, proto-popul Aradului și de Vasile Sombati, parohul Aradului.

*) „Gazeta Trecutului”, 21 Iunie 1852 etc.

Stropi.

IERNEI.

Iarna nu mai vrea să plece, sfinții grije n'au avut, cheile dela zăpadă vede-se că... le-au pierdut

Lui PAN

Când vei muri și-i fi întrebât: „ce ai făcut pe-acest pământ?” „cu ochii stinși, cu graul slab” vei zice: „Am vo-t să „cânt” .. N.

La datorie.

Iată lozinca a cărei semnificație trebuie realizată! Astăzi când numărul celor ce caută a împăienjeni țara speculând cele mai mici nemulțumiri în detrimentul neamului și al sf. Bisericii, este de dorit ca tineretul acestei țări trebuie să fie la datorie.

Cloaca internațională a emisarilor plătiți pentru a descompune Biserica, trebuie să știe-că dacă țaranul rămâne — poate — nepăsător de insuficiența culturii, nu vor reuși a-i injecta în suflet microbul distrugător, fiindcă mai presus de toate el are sănătate spirituală! Veneticii cari luptă sub masca sectelor religioase, uită rolul sf. Bisericii în conservarea noastră etnică și culturală, uită că Biserica a tot și va fi depozitul virtuților morale și naționale. Și atunci glasul acestor spini purtați de vânt, ce vor să crească pe ogorul sufletelor românești, va rămâne fără ecou, fiind fără rădăcini în gheața acestui pământ. Ploaia zilnică de indemnuri învăluite cu promisiuni iluzorii ale sectarilor incurând va capitula datorita organizației sistematice de luptă, a zelosului P. S. Episcop Dr. Grigorie G. Comșa care a deșteptat conștiința poporului instafornicindu-o la fiecare credincios să lupte din convingere împotriva tuturor elementelor dizolvante dându-și mâna frățească și formând cu piepturile lor un zid de nepătruns în jurul sfintei Bisericii și al Tronului pentru apărarea credinței și ai gliei strămoșești. Iar dacă sectarii de azi sub masca falselor fericiri seamănă fără piedeci, lozinci înșelătoare în aceste vremuri ale unor ispite sufletești cari măresc dezorientarea suferințele, nu trebuie să protestăm împotriva lor, ci să luptăm!

Tineretul acestei țări care întodeauna a fost pulsul patriotismului adevărat, își cunoaște datoria în aceste vremuri critice pentru a apăra de orice întinare conștiința țaranului român pentru a pas-tră cu sfințenie zestrea sfântă a Providenței Divine: **credința și tradiția.**

Alături de P. S. S. Episcopul Grigorie, unul dintre apostolii naționalismului curat și al credinței strămoșești, care a dat întreaga sa dragoste poporului în lupta ce o dă pentru sădirea unei vieți curate creștine ortodoxe și românești, vom avea siguranța victoriei!

Semnalul s'a dat. **La datorie!**

Horia Vișoiu.

□ Reducerea de 10% la utilizarea avioanelor: Cu ocaziunea târgului din Paris, care are loc în luna Maiu 1932 se acordă o reducere de 10%, pentru persoanele care vor utiliza avioanele Companiei C. I. D. N. A. pe distanța București-Paris și numai în baza cărții de legitimatie a Târgului cu începere dela 2 și până la 20 Maiu 1932.

Să ne cultivăm grădina!

Telina (Apium graveolens).

1. Telina de Viena.

2. T. uriașă de Praga.

(Cliseul „Soc. Com. An a Agricultorilor, Arad” Str. Stănescu 2)

A fost găsită în stare sălbatică în Africa de Nord, în Asia occidentală cât și sub climatul moderat al Europei. Este o plantă foarte aromată.

Deși se află în cultură de peste două mii de ani, în Europa și mai ales în grădinele noastre se cultivă de scurtă vreme. La sare nici nu se prea cunoaște, cu toate că telina este indispensabilă la o supă bună.

Se cultivă, stimulându-i-se proprietățile dorite în două direcții, dând naștere cu timpul la două varietăți distincte: una pentru frunze, alta pentru tubercule.

Intrucât și frunzișul varietății tuberculoase e destul de pronunțat, în grădinele mai mici se cultivă îndeosebi aceasta, fiindcă o avem tot anul; tuberculele putându-se conserva bine și peste iarnă în pivnițe, în nisip uscat.

Semința ei e foarte măruntă,

un jumătate gram, dă 1000 plante. Deoarece ori câtă semăna o de rar, iese destul de des, astfel trebuie rărită ră-sare greu, deaceea trebuie în-continuu udată.

Mai bine, e să o semănăm în răsadniță pe la începutul Martie, și o plantăm la locul definitiv pe la mijlocul lui Mai. Când o plantăm, tăiem puțin din rădăcini și chiar din frunze.

Semănată în liber de adreptul, trebuie bine rărită.

Prosperează într'un pământ umed, gras, care vara nu se întărește

Recomandăm, pentru tubercule:

1. Telina de Viena, pentru cultura timpurie.

2. T. uriașă de Praga, pentru pre-lentăoasă, se păstrează bine peste iarnă.

3. T. uriașă de Erfurt, pentru timpurie, specie veche, mult căutată.

14 Martie 1881.

Proclamarea României de Regat.

Unul din momentele de o capitală importanță, în dezvoltarea vieții noastre naționale, a fost și proclamarea României de regat.

Anul 1877 isbucnește un războiu ruso-turc, și cu această ocazie se ivi prilejul mult așteptat de Domnitorul Carol de a trage spada strămoșească, pentru reînvierea zilelor de glorie și de fericire ale României, și pentru declararea independenței acestei țări.

La început rușii, încrezuți în puterile lor, refuză orice ajutor român; dar apoi, ajunși la gheața strămoșească, amenințați fiind în tot momentul de a fi dați peste cap în Dunăre, însăși Marele Duce Nicolae, comandantul armatelor rusești, apelează la ajutorul pe care mai înainte îl refuzase cu atâta trufie.

Fără a sta mult pe gânduri, Domnitorul Carol cu armata sa trece Dunărea, pentru a veni în ajutorul rușilor, și după ce, încă dela 10 Mai 1877, tunurile dela Calafat trâmbișară cu glasurile lor, în cele patru colțuri ale lumii: independența României.

La 30 August, ziua țarului Alexandru II, cade Grivița, cea mai puternică redută a Plevnei; la 8 Noemvrie Rahova; iar la 27 Noemvrie viteazul general Osman Pașa, constrâns prin foame, predă Plevna. Știind bine cui se datorește înfrângerea sa, Osman Pașa, își înmânează sabia sa Domnitorului Carol; dar mărinimosul Domnitor Carol; dar mărinimosul

cuvenită unui erou. Românii mai ocupă Smârdanul și Viteazul dinul, acoperindu-se de glorie.

Lanțurile grele, cu cari de veacuri ne înăsurase dușmanul, căzură! Românii dădură vadă vie că nu primesc nimic din milă și că atunci când trebuie ceva, știu să câștige prin puterea armelor câmpul de onoare!

În urma acestor fapte, România a fost recunoscută primitivă între Statele libere ale Europei; singură stăpână asupra sortii ei ca pe timpul Mircea, Ștefan și Mihai. În atunci când Parlamentul român votă cu unanimitate proclamarea României de regat, Statele Europei se închină în voinea neclintite și anonime a poporului român. Astfel la 14 Martie 1881, Domnitorul Carol este proclamat rege al României. Apogeul entuziasmului ce a aprins înreg poporul român, a fost atins la 10 Martie 1881, când regele Carol s'a încoronat ca prim rege al României, punându-și pe cap „coroană, făurită dintr'un tel de Plevna, stropită de sângele vitejilor noștri și sfințită bisericească”.

Cu drept cuvânt, putem spune, că a fost o adevărată fericire pentru poporul român că a găsit ca ocrotitor al zărilor sale pe Regele Carol I, care va rămâne pe veci îmbinat cu înfărire neamului românesc.

N. C.

Vitrina Aradului.

Fr. Pintér: Moarte de scriitor în anul 1932.

Jocurile noastre.

Concursul III. Seria 7-a.

1. „Războaiele punico“.

de N. Cimpoies-Loco.

Grid for a crossword puzzle with numbers 1-45.

Horizontal: 1. Consul roman invins la Trasimene (217 a. cr.) 9. General cartaginez, invins pe romani la Drepano (249 a. cr.); 10. Ursite (fig.); 11. Pronume; 13. Prinde; 15. Consul roman ucis la Canne (216 a. cr.); 17. Poporul roman a fost... de Annibal; 19. Pronume; 20. Domn englezesc; 21. Locul sigilului; 22. Annibal, biruit in fine, fuge fara a mai zice romanilor „la reverdere“; 23. O clasa scurtata; 24. Roma era... de indrasneala lui Annibal; 27. O prepozitie intoarsa; 28. In zadar s'au... romanii ca pestele pe uscat, caci tot au trebuit sa cedeze lupta dela Canne; 29. Planta alimentara; 31. Annibal ar fi patruns pana in... Romei, daca n'ar fi un H in cale; 32. Interjectie; 33. Annibal a strabatut Italia in lung si'n... 34. Poftim! 36. Conjunctie; 37. General cartaginez, fratele lui Annibal (207 a. cr.); 41. Interjectie; 42. Localitate in Africa, unde Annibal a fost invins (202 a. cr.); 43. Cana; 44. Annibal dupa invingerea de mai sus a cerut... lui Antioch regele Efesului. 45. ...pe aripele Furtunei, el crezuse ca nu va fi invins niciodata; 46 dar acum de bine, de... a trebuit sa cedeze si el. Vertical: 1. Ilustru roman care prin prudenta sa a impiedecat mult inaintarea lui Annibal (203 a. cr.); 2. Sfarshit de cald; 3. Interjectie. 4. Consul roman, invins pe cartaginezi in Sicilia (251 a. cr.) 5. Pasul lui Annibal, in contra Romei, a fost „de neiertat“! 6. Nota bene! 7. Tine! 8. Ultimile condi-

tiuni puse la un tratat; 12 Specie de struguri; 14. General cartaginez, tatăl lui Annibal (228 a. cr.). 16. Un fir fără sfârșit! 18. Alifie. 22 ...in ascunzătoare, Annibal, de multe ori aștepta pe romani. 25. General cartaginez, comandă la Trasimene. 26. Annibal avea favorul asupra romanilor și prin aceea că .. repede 30 La Trebia el... pe romani pentru a da lovitura la sigur; 35. Măsură; 36. Annibal a fost un general de... 31. Mai mult de... decât de voie bună a părăsit el lupta în contra romanilor. 39. Patriotismul romanilor nu era încă „tocit“. 40. Cu... a părăsit Annibal această lume, știind pe romani încă în putere. 44. Atât Cartagina cât... Roma au slăbit prin aceste războaie ba primei i-au adus chiar pieirea.

A fost odată...

Ai vrut să-ți fac un cântec de dragoste — iubito: Un cântec cum pe lume nici cânt nu s'a mai scris!... Dorița din privire, îndată ce-am ghicit-o, Lăsați să-mi sboare gândul prin farmece de vis!

Coriolan Bărbat.

1. Anagramă. Direct dacă-l citiți, Pește, de Dunăre-l găsiți, Iar del inversați Și vreți să-l mâncați, Pe ea îl preparați.

2. Enigmă. Căsătoriți o regină a Angliei cu un tiran al Tebei și vor da naștere unui poet grec.

Cupon pentru jocuri III-7

Rugăm călduros pe onorații abonați în restanță cu plata abonamentului pe 1931, să-și achite obligațiunea. Cei din oraș pot plăti, contra chitanță, d-lui Miloș Tip. Diecezană str. Eminescu 18, iar cei din provincie prin mandat poștal adresat ziarul „Aradul“.

Prânz . . . 20 Lei Cină . . . 14 Lei cu pâine după listă. Cafea fină Lei 6 Separouri. Beuturile s'au ieftinit Muzică țigănească, deschis până dimineața.

Restaurantul „București“ Arad, Piața Avram Iancu 10 Proprietar Cristea Trăian

Citiți și răspândiți ziarul: „ARADUL“

— Trage țigane, trage țigane, batute-ar stântul, să-mi adormi spurcăciunea de suflet, trage țigane... Nimănui nu i-ar fi venit să rădă, sau să zimbească. Fuseseră la cot cu comandantul și retrăiau aceleași amintiri atât de dureroase, că vinul n'avea putere să le adoarmă conștiința. Liniștea și pacea aceasta de primăvară nu era pentru sufletele celor cari făcuseră războiul. Sufletele acestea erau mult prea răscolite, prea obișnuite cu reacțiuni impulsive, ca să le poată liniști viața de pe o zi pe alta. Colonelul se simțea înmormântat de viu în fundul satului Cuza Vodă și nu odată spusese, că dacă nimic nu se mai întâmplă, avea să-și găurească singur feasta. Voicu ceruse să fie întrebuițat ca agent călare între regiment și comandament. Nu-i plăcea lui viața de trântor, dar slujba de curier îl îmbia mai ales pentru plăcerea lui de a călări. Cu treabă și fără treabă, își făcea vânt în spatele calului și pornea hoinar

peste câmpuri. Era un călarej de seamă. Capitanul Chiru îl remarcase: — Uite drace, ai crede, că ai făcut serviciu toată viața la roșiori. Era cât pe aci să se tradeze, spunându-i că originar fusese husar. Obișnuit cu disciplina, luase poziție și se mulțumise să raporteze: — Traiți, domnule căpitan, fac și eu ce pot. Călăria era pentru el o distracție, dar nu îl umplea sufletul... Pacea îi aducea oarecare nesiguranță. Ce are să facă de acum? Curând avea să fie demobilizat și atunci? Iși croia fel și fel de planuri. Ii era dragă armata și ar fi putut să se reangajeze. Putea la nevoie să încerce o meserie de desemnator. Dar chiar muncind ca simplu salahor, tot n'avea să ducă lipsă de pâinea cea de toate zilele. Iși simțea mușchii vârtoși și aerul ozonizat al primăverii îl umplea de încredere în viitor. N'avea de ce să se teamă. Era tânăr și trăia în România, nu între streini. Frontul îi sporise

Deștepți și naivi.

(roman) de: T. Cristea

XI. Suflete naive. Numugureau salcâmi și spre rădă, când veneau vitele dela ține, talăngile umpleau văzduhul cu gânduri de pace. Milușul pământului răscolit în câmpuri adânci, iarba proaspătă a pășunilor și scârțâitul cuminelor de fântâni, lătratul răsunător al vreunui câine în sat, un răs sonor de finerețe pe protecție dealului, aduceau suflete uitarea trecutului și curia realității, pe care o căutau pulsând vioale în artere. Colonel Goron își adunase încă din ziua n'ată și răduse un ordin scurt, curățător: — Nu știu cât vom sta aci, de zilele acestea ca să-mi descesc regimentul. Nu vreau nici exces de zel. Soluți să-și vadă de păduchi și să-și descindă toată

lumea nervii. Gata însă în orice clipă, de marș. O măsură cuminte. El singur simțea nevoia să-și răcorească trupul de smintelile bombardamentelor și atacurilor. Hoinărea în jurul satului, peste arături și izlazuri, cu mâinile la spate și capul proptit în piept. Din când în când mormăia cuvinte neînțelese în răscolirea amintirilor războinice, în amintirea tuturor grozăviilor pe cari le trăise. Seara, la popota improvizată în școala satului, orchestra țigănească a regimentului executa romanțe sentimentale și atunci, încălzit de un pahar de vin, colonelul vorbea cu sine însuși destul de tare, ca să-l audă și ceilalți ofițeri. Rostea pomelnicul ofițerilor pe cari îi pierduse în lupte. Apoi, sfărâmând în dinți vrăjmași nevăzuți, privea pe țigani pe sub sprâncene și le murmura cu glas sugrumat de durere.

